

## **Fenntarthatóságra nevelés**

A fenntarthatóságra nevelés fontos része az általános iskolai tananyagnak. Minél korábban kezdjük tanulóink szemét rányitni a környezet szeretetére, megismerésére, megértésére, annál nagyobb esélyt látunk arra, hogy később, felnőttként is ennek megfelelően cselekedjenek. Feladatunk a szemléletformálás, amely kapcsán törekednünk kell arra, hogy diákjaink minden tanórán, minden iskolai programon olyan ismereteket szerezzenek, amelyekkel megtaníthatjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket, egységes egészként tekintsenek a természetre és benne az emberre. Így válhatnak diákjaink tudatos környezettisztelővé, a természetet óvó felnőtté.

A fenntarthatóságra nevelés egyik magyarországi fóruma az Ökoiskolai Program, mely 2013 óta formálisan is jelen van intézményünkben, hiszen ettől az időponttól vagyunk részesei az Ökoiskolák népes magyarországi közösségének. Az ökoiskolák olyan intézmények, amelyek a fenntarthatóságra nevelést tekintik pedagógiai tevékenységük mozgatójának, így annak törekvései, elvei átszövik az iskolai élet minden területét. (Varga 2003) Kompetencia alapú, vagy hagyományos tanítási órákon, szakkörökön, kirándulásokon, témanapokon több, a fenntarthatóság témaköréhez kapcsolódó aktuális témát járunk körül. Az egészséges életvitellel, otthonunkkal, a Földdel, a vízzel, mint anyaggal és az élet nélkülözhetetlen elemével, a biológiai sokféleség csodájával, a helyi és globális környezeti problémákkal, a hulladékgazdálkodással, a szelektív hulladékgyűjtéssel minden évfolyam, minden korosztály megismerkedik az életkori sajátosságainak megfelelő szinten.

Célunk, hogy iskolánk tanulói a környezeti nevelés során ismerjék meg azokat a jelenségeket, folyamatokat, amelyek folyamán a bolygónkon mindannyiunk számára tapasztalt környezeti válságjelenségek tapasztalhatók. Ismerjék fel a jelenségek környezeti – társadalmi okait, ezek környezeti következményeit. Fontos feladatunk, hogy diákjaink lássák meg a közvetlen környezetükben meglévő értékeket, ezek megóvásába, megismertetésébe tevékenyen kapcsolódjanak be. Életmódjukban kapjon kivételezett helyet és szerepet a természet tisztelete, a felelősségvállalás és a környezeti károk megelőzésének igénye. Legyenek együttműködők a környezeti konfliktusok közös megelőzése, kezelése, vagy megoldása terén.

ÖKO programjaink a környezeti nevelést, a fenntartható állampolgárrá újtára lépést kívánják elősegíteni.

### **Mi is iskolánkban az öko – szemlélet?**

- környezetbarát iskolát jelent, amelyben kivételezett helye van a környezeti nevelésnek.

- szülők, társadalmi- és civil szervezetek segítségével felhívjuk a figyelmet a „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!” időszerűsüggüre.
- a tanórán kívüli tevékenységek révén (téma nap, vetélkedők, pályázatok, erdei iskolák) elősegítjük tanulóink környezettudatos magatartásának kialakítását.
- minden iskolát érintő tevékenységben igyekszünk takarékosan bánni az erőforrásokkal, csökkenteni az energiafelhasználást, vízfogyasztást, a hulladék mennyiségét.
- igényesen, esztétikusan alakítani iskolánk külső, belső környezetét, odafigyelve a többször felhasználható dekorációkra, az egyre több zöld növény beszerzésére.

### **A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:**

- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra.
- minden évben elkészíti öko munkatervét az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, a tanulók és a szülők bevonásával
- az iskola arculata képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus együttélés, a környezetbarát működés, az egészséges életvitel megvalósításának pedagógiai értékeit.
- oktató-nevelő tevékenységében kiemelt helyet ad a helyi közösség életébe bekapcsolódó tevékenységeknek.
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulásszervezési formák(téma napok, témahetek), pedagógiai műhelymunka az öko csoport vezetésével, belső és külső továbbképzések, tanulásmódszertani foglalkozások, projektpedagógia.
- fontosnak tartja a szabadtéri foglalkozások szervezését, amely az egészséges életvitel egyik elengedhetetlen feltétele.
- az iskolában van környezeti öko-munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, human, művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai, továbbá a technikai személyzet képviselője.
- a diákokat – diákönkormányzat révén – bevonjuk az őket érintő döntések előkészítésébe.
- a Házi rend kiemelten foglalkozik a kulturális és természeti értékek védelmével.
- az iskolánk dolgozói és a technikai személyzet tagjai példát mutatnak a környezetbarát szemlélet és egészséges életvitel tekintetében
- minden tanév munkatervébe tervez öko szemléletű programokat

- belső és külső kommunikációs csatornáink tükrözik az ökoiskolai céljainkat
- lehetőségeinkhez mértén folyamatosan fejlesztjük a bázisát az öko – könyvtár.
- az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott, odafigyelünk a madárvédelemre.
- az iskolai étkeztetés egészséges, tápláló, az iskolai menza alapanyagait igyekeznek közelebbi termelőkötől beszerezni.

### **ÖKO programok iskolánkban:**

Az öko projektek, témanapok nemcsak a fenntarthatóságra nevelés részei, hanem általuk mélyebb kapcsolat alakul ki pedagógusaink, diákjaink és szüleik között, maradandó emléket nyújt, a környezet megóvásának attitűdjét alakítja ki, a felelős állampolgárrá nevelést a környezeti neveléssel ötvözi. Közelebb hozza tanulóinkat a helyi értékekhez, településük kultúrájához, fontossá teszi számukra a saját gyökereiket, de felkelti kíváncsiságukat más kultúrák, szokások megismerése iránt is.

Fontos, hogy ezek által a programok által fejlődjön diákjaink kezdeményezőképesége, önállósága és felelősségvállalása is. a csapatmunka révén javulhat az együttműködő képesség és a kompromisszumképeségük is. Ezek a feladatok pozitív hatást gyakorolnak a kommunikációs képességre, általuk tudatosulhat tanulóinkban, hogy ők is tehetnek valamit környezetünk megóvásáért érdekében, vagy a környezeti károk mérséklése terén. A produktumok előállításánál megláthatják az összefogás erejét, a csapatmunka előre vivő lehetőségét. A tevékenykedtetéssel összekötött tanulás sokszor hathatósabb tanulást eredményez, mint a tanórai, főleg, ha az a szabadban kerül megvalósításra.

### A projektek kiemelt céljai:

- A természet szeretetére, megismerésére, megóvására nevelés.
- Környezetismereti, természetismereti, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- Érzékenyítés, mely a globális és a helyi gondok feltérképezését, lehetséges megoldását jelentheti.
- Aktivitásra, tevőleges magatartásra készítés pl.:a hulladékkezelés.
- A mindennapi életben megvalósuló környezettudatos gondolkodás kialakítása: pl.: kerékpáros és gyalogos közlekedés, a tömegközlekedés népszerűsítése.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása.
- A hagyományok megismertetése, környékünkön tevékenykedő kismesterségek művelőinek, munkájuknak megismertetése.

- Fenntartható életvitel kialakításához köthető tudás átadása.
- Pályázatok figyelemmel kísérése.